

शेवटची तपासणी: २६ सप्टेंबर, २०२६

विजाभज, इमाव आणि विमाप्र विद्यार्थ्यांसाठी केंद्राची सुधारित मॅट्रिकपूर्व आणि मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती नियमावली लागू

अधिकृत शीर्षक: राज्यातील विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता भारत सरकार मॅट्रिकपूर्व व मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेतर्गत केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या सुधारित मार्गदर्शक सूचना राज्यात लागू करण्याबाबत

विभाग: इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक: शिष्यवृत्ती-2023/प्र.क्र.83/शिक्षण

तारीख: २० जून, २०२५

राज्य शासनाने विजाभज, इमाव आणि विमाप्र विद्यार्थ्यांच्या मॅट्रिकपूर्व आणि मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्तीसाठी केंद्र शासनाने 5 मे 2022 रोजी काढलेल्या सुधारित मार्गदर्शक सूचना लागू केल्या आहेत. आतापर्यंत राज्य या शिष्यवृत्ती केंद्राच्या 1998 च्या सूचनांनुसार देत होते. योजना आता केंद्राच्या एकछत्री योजनेअंतर्गत PM-YASASVI मधून चालेल आणि खर्च 60 टक्के केंद्र आणि 40 टक्के राज्य उचलेल.

मुख्य मुद्दे

- मॅट्रिकपूर्व शिष्यवृत्ती शासकीय शाळेतील इयत्ता 9 वी आणि 10 वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. शैक्षणिक भत्ता वर्षाला 4,000 रुपये आहे. वैध जात प्रमाणपत्र, किमान 75 टक्के उपस्थिती आणि आधार प्रमाणीकरण आवश्यक आहे.
- मॅट्रिकपूर्व शिष्यवृत्ती कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न 2.50 लाख रुपये किंवा त्यापेक्षा कमी असलेल्या विद्यार्थ्यांना आहे. ती एका पालकाच्या दोन मुलांपर्यंत मिळते आणि मुलींना ही अट लागू नाही. लाभार्थ्यांमध्ये किमान 5 टक्के दिव्यांग आणि 30 टक्के मुली असाव्यात.
- मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्तीसाठी सर्व मार्गांनी मिळणाऱ्या कौटुंबिक उत्पन्नाची मर्यादा वर्षाला 2.50 लाख रुपये आहे. संबंधित राज्य विभागांचे अभिप्राय घेऊन केंद्राच्या यादीतील अभ्यासक्रम मान्य केले जातील आणि योजना महाडीबीटी पोर्टलवर राबवली जाते.
- विद्यार्थ्याला त्याच वर्गासाठी दुसरी शिष्यवृत्ती घेता येत नाही. खोटा दावा आढळल्यास शिष्यवृत्ती रद्द, रकमेची वसुली आणि कायमची अपात्रता होते.
- इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी 28 फेब्रुवारीपर्यंत वार्षिक आराखडा तयार करते. राज्यस्तरावर सह संचालक आणि जिल्हास्तरावर जिल्हा सहाय्यक संचालक हे तक्रार निवारण अधिकारी आहेत.

याचा कोणावर परिणाम होऊ शकतो?

महाराष्ट्रातील विजाभज, इमाव आणि विमाप्र प्रवर्गातील इयत्ता 9 वी आणि 10 वी (मॅट्रिकपूर्व) तसेच मॅट्रिकोत्तर अभ्यासक्रमांचे विद्यार्थी आणि त्यांचे पालक.

काय बदललं?

- केंद्राच्या 5 मे 2022 च्या सुधारित सूचना राज्याने आधी वापरलेल्या केंद्राच्या 1998 च्या सूचनांची जागा घेतात.
- योजना PM-YASASVI या एकछत्री योजनेअंतर्गत केंद्र आणि राज्य 60:40 वाटणीने चालेल. याला 23 जून 2023 चा शासन निर्णय आणि 29 एप्रिल 2025 चा मंत्रिमंडळ निर्णय यांनी मान्यता दिली आहे.
- कुटुंबाच्या उत्पन्नाची वर्षाला 2.50 लाख रुपये ही मर्यादा आणि मॅट्रिकपूर्व लाभार्थी निवडण्याचे प्राधान्यक्रमाचे नियम सांगितले आहेत.

तुम्ही काय करावं?

Labh Lo वर OBC, VJNT आणि SBC शिष्यवृत्तीची योजना पाने वाचा आणि महाडीबीटी पोर्टलवर अर्ज करा. उत्पन्नाचा दाखला किंवा जात प्रमाणपत्राबाबत शंका असल्यास तुमच्या शाळा किंवा महाविद्यालयाच्या शिष्यवृत्ती अधिकाऱ्याला विचारा.

अधिकृत PDF: <https://cdnbbsr.s3waas.gov.in/s3d0ddf516f6050bc8a03ca634498843e4/uploads/2025/08/20250808298002276.pdf>

Labh Lo पान: <https://labhlo.in/mr/gr/central-pre-post-matric-scholarship-guidelines-vjnt-obc-sbc-2025-06-20/>

Labh Lo सारांश. हा सरकारी दस्तावेज नाही.

Labh Lo सोपा सारांश देत. अधिकृत शासन निर्णय हाच अंतिम कागद आहे. काही करण्यापूर्वी अधिकृत PDF वाचा.